

Mukəddəs Kitab

Injil 24-kisim

«Yuḥanna «2»»

© Mukəddəs Kitab 2012

CC BY-SA 4.0

www.mukeddeskalam.com

«Uyşurqə Kalam Tərijimisi»

Injil 24-qism

«Yuhanna «2»»

(Rosul Yuhanna yazoqan ikkinqi məktup)

Kirix söz

Bu qısqa hətning mu'allipi rosul Yuhanna. U bu hetini öziga tonux «**Huda tərpidin tallanoqan hanimoja wə uning əziz balilirioja**» yazoqan. Roxənkı, Yuhannaning uningoja bildürgən hərmıtidin u Rəbbimizgə ziq alakidə yürıdíoqan bir ayaldur.

Bəzi alimlar «**Huda tərpidin tallanoqan hanım**»ni əməliyəttə bir ayal əməs, bəlki məlum bir etiqadqi jamaətkə, xundakla uning «baliliri» axu jamaəttin tuquloqan baxqa jamaətlərgə simwol yaki wəkildur, dəp karaydu. Biz xundak karımaymız; səwəbi wə baxqa birnəqqə munasiwətlık ıxlar toqrisida «qoxumqə söz»imızdə tohtilimiz.

Hətning məzmuniqə kəlsək, hət bu hanımni rıqəbətləndürüx wə uningoja jekiləx səzi bolux süpitidə yeziloqan. Yuhanna bu hanım wə «baliliri»oja: (1) hux həwərdə amanət kilinoqan uluq rohiy baylıqlarnı qolidin bərməslik; (2) bu baylıqlar arqılık erixkən «rohiy zemin»ni qing tutup, İblisning sahta təlim bərgüqilər arqılık yətküzgən hiylə-mikri aldida bu «zemin»ni qolidin bərməslikini ətünüp-jekiləydu (bu təlim bərgüqilərnıng yaloqan-aldamqılıqliri «Yuhanna (1)»diki «Kirix söz» wə «Qoxumqə söz»də azraq təswirlinidu).

Hətning məzmuni: —

1. Salam (1-4-ayətlər)
2. Mehır-muhəbbətlik həyat (5-6-ayətlər)
3. Sahta təlim bərgüqilərnı rət qilix (7-11-ayətlər)
4. Ahırqi söz (12-13-ayətlər)

.....

Yuhanna «2»

«Rosul Yuhanna yazoqan ikkinqi məktup»

1¹⁻² Mənki aqsakaldin Huda tərəpidin tallanoqan hanimoğa və uning əziz baliliriğa salam! Mən silərni həqiqəttə səyimən və yaloquz mənla əməs, yənə həqiqətni tonuqanlarning həmmisi bizdə yaxawatqan və xundakla əbədigə bizgə yar bolidioqan həqiqətni dəp silərni sə yidu.³ Huda'Atidin və Atining Ooqli Rəb Əysa Məsihdin xapaət, rəhim-xəpəət və hatirjemlik silərgə həqiqət və mehir-muhabbat iqidə boloyay!

⁴ Baliliringning arisida biz Atidin əmr tapxuruwaləndək həqiqəttə mangoqlarni kerginim üçün intayin hursən boldum.

Həqiqəttə qing turux, sahtilikdən həzi bolux

⁵ Əmdi, hərmətlik hanim, mən səndin bir-birimizgə mehir-muhabbat kərsitəyli, dəp ötünimən. Mening sanga yezip ötünənim yengi bir əmr əməs, bəlkə dəsəptin tartip bizdə bar əmrdr.⁶ (mehir-muhabbat xuki, uning əmrlirigə əməl kilip mengixtur). Mana bu əmr silər burundin tartip anglap keliwatqandək, uningda mengixinglar üçün silərgə tapilanoqandur.⁷ Qünki nuroqun aldamaqlar dunyaning jay-jaylirida qikti. Ular Əysaning dunyağa insaniy təndə kəlgən Məsih ikənlikini etirap qilmaydu. Bundaklar dəl aldamqi və dəjjaldur.⁸ Biz və özünglər singdürgən əjirni yökətip qoymay, bəlkə toluk in'amoğa igə boluxunglar üçün, özünglarəğa agah bolunglar.⁹ Kimki Məsihning təlimidin həlkip qikip, uningda qing turmisa, Huda uningəğa igə bolmaydu. Lekin Uning təlimidə qing turoquqi bolsa, Ata həm Ooql uningəğa igə bolidu.¹⁰ Əgər birsə Uning təlimini elip kəlməy silərnin yeninglarəğa kəlsə, uni öyünglarəğa baxlimanglar

1:1-2 «Mənki aqsakaldin Huda tərəpidin tallanoqan hanimoğa və uning əziz baliliriğa salam!» — «aqsakal» muxu yərdə «jamaətnin aqsakili» yəki pəkət «mən kəridin...» dəgən mənədilə ixlitilidu. «Huda tərəpidin tallanoqan hanim» — «hanim» həqiqiy bir ayal hanimni kərsitixi mumkin, bolmisa məlum bir jamaətni kərsitiximu mumkin. «Kixir söz»imizdə eytkənimizdək biz uni həqiqiy mətiwər etiqadqi hanimni kərsitidu, dəp karaymiz.

«Əziz baliliri» dəgən (1) jisamaniy baliliri; (2) «rohij baliliri»; (3) həm jisamaniy həm rohij balilirini kərsitixi mumkin. Biz 3-pikirgə mayilmiz («rohij baliliri» bolsa bu hanimning guwahlikijə və wasitisi bilən Hudaning yolioğa kirgənlərni kərsitidu. Baxkə birhil tərjimisi: — «Ular Əysa Məsihning dunyağa insan tenidə kəlgənlikini etirap qilmaydu. Bundaklar dəl aldamqi və dəjjaldur.» — «Mənki aqsakaldin... salam!» — barlik hətlirigə ohxax, rosul Yuhanna özining kim ikənlikini biwasitə kərsətməydu.

1:3 «rəhim-xəpəət və hatirjemlik silərgə həqiqət və mehir-muhabbat iqidə boloyay!» — bəzi kəna kəqürmilərdə «rəhim-xəpəət və hatirjemlik bizlərgə həqiqət və mehir-muhabbat iqidə boloyay!» dəp pütülgən.

1:5 Yh. 13:34; 15:12; Əf. 5:2; 1Tes. 4:9; 1Pet. 4:8; 1Yuh. 2:7; 3:23; 4:21.

1:6 «Mana bu əmr silər burundin tartip anglap keliwatqandək, uningda mengixinglar üçün silərgə tapilanoqandur» — kəzdə tutuloqan əmr qokum alindiki 5-ayəttə tiləğa elinoqan «bir-birimizgə mehir-muhabbat kərsitəyli».

1:6 Yh. 15:10.

1:7 «Qünki nuroqun aldamaqlar dunyaning jay-jaylirida qikti» — nemixkə «qünki» dəydu? Bizningqə 5-7-ayət bilən bəqliktur. Aldamaqlar, sahta təlim bərgüqlər və sahta payəməbərələr tərəpidin aldinip kəlixining aldinə elixitiki birdinbir yol 5-7-ayəttə tiləğa elinoqandək Hudaning həmrəhlikidə mehir-muhabbat iqidə yaxaxtur. «Ular Əysaning dunyağa insaniy təndə kəlgən Məsih ikənlikini etirap qilmaydu» — «insaniy təndə» (yəki «insan tenidə») grek tilidə «təttə» bilən bildürilidu. Baxkə birhil tərjimisi: — «Ular Əysa Məsihning dunyağa insan tenidə kəlgənlikini etirap qilmaydu».

1:7 Mat. 24:5,24; 2Pet. 2:1; 1Yuh. 4:1.

1:8 «Biz və özünglər singdürgən əjirni yökətip qoymay, bəlkə toluk in'amoğa igə boluxunglar üçün, özünglarəğa agah bolunglar» — «biz və özünglər singdürgən əjir» bəlkim Yuhanna, xu hanim və uning baliliri bilən billa Hudaning yolidə ixləp, hux həwər yətküzütp, baxkənlərni Hudaning yolioğa baxlax əjirini kərsitidu. Xu sahta təlim bərgüqlər ularning Huda üçün qikəroqan mewisini yökətməqki, əlwəttə.

1:9 «Kimki Məsihning təlimidin həlkip qikip, uningda qing turmisa, Huda uningəğa igə bolmaydu» — «təlimdin həlkip qikip» grek tilidə «ilgiri besip» dəgən bilən ipadilini. Bu bir kinayilik, həjwiyy gəptur. Məsihning təlimidin heqkəndək səz-idiyilər «ilgiri turmaydu», əlwəttə. Məsihning təlimidin həlkip hərəkəndək baxkə səz-idiyilərgə etüx heqkəndək «ilgirilax» əməstur, əlwəttə. «Lekin Uning təlimidə qing turoquqi bolsa, Ata həm Ooql uningəğa igə bolidu» — «Məsihning təlimi... Uning təlimi...» — həm Məsih Əzi bərgən təlim həm rosullar Uning toqruluk bərgən təlimnimu tang kərsitidu.

«Yuhanna «2» »

həm uningorja salammu bərmənglar..¹¹ Qünki undak adəmgə salam bərgən kixi uning rəzil əməllirigə xerik boləuqidur..

¹² Silərgə pütidiəjan yənə kəp səzlirim bar idi; ləkin kəşəz bilən siyahni ixlətkəndin kərə, huxallikimizning tolup texixi üqün yeninglarorja berip didar kərüxüp səzlixixni arzu qilimən.

¹³ Huda tərripidin tallənojan hədəngning baliliridin sanga salam!

1:10 «Əgər birsi uning təlimini elip kəlməy silərnin yeninglarorja kəlsə, uni öyünglarorja baxlimanglar həm uningorja salammu bərmənglar» — «Uning təlimi» grek tilida «muxu təlim» degən səz bilən ipadiliniidu; u «Məsihnin təlimi». 9-ayətni kərüng. «uni öyünglarorja baxlimanglar həm uningorja salammu bərmənglar» — okurmənlərnin esidə barki «salam» (ibrəniy tilida «xalom», grek tilida «hair») degən səz «Sanga tinq-hatirjəmlilik tiləymən» degən mənədə. Xunga muxundak sahta təlim bərgüqilərgə «salam» eytixkə bolmaydu. Yuhannanın bu degini ularorja ədəpsizlik kiliş kərək degənlik əməs, əlwəttə, bəlkə ularorja salam berixning orniorja sahta təlimi üqün tənbiş berixinglarorja toorja kelidu, degənliktur.

1:10 Rim. 16:17; 2Tim. 3:5; Tit. 3:10.

1:11 «Qünki undak adəmgə salam bərgən kixi uning rəzil əməllirigə xerik boləuqidur» — «salam» toorjuluk yukiriki izahətni kərüng.

1:13 «Huda tərripidin tallənojan hədəngning baliliridin sanga salam!» — «hədəngning baliliri» rosul Yuhanna turojan jaydiki jamaəttiki etiqədqilərnə kərsitixi mumkin.

Қоxумқә сөз

Биз немә үқүн «Huda тәрйпидин талланған ханым»ни мәлум бир јамаәтning simwoli әмәс, бәлкі Rәbgә тәwә болған һәкәкәй бир аyal қериндax (аqa yaki singil), дәп қарaymиз?

Бәзиләр «rosul болған бир әдәмning muxundaқ тәнһа тuroған tul hotunoға xundaқ бир һәtni yezixi mumkin әмәс», дәп қарaydu (Yuhanna uning balilirini tiloға alidu, lekin yoldixini һеқ tiloға almaydu, xunga uni yaki eridin juda болған yaki yoldixi тaxliwetilgән, дәп oylaymиз). Muxundaқ pikirdә болған alimlar muxu «hanim»ni әmәliyәttә мәлум бир etiqadqi јамаәtning simwolluқ nami, дәп қарaydu. Bu kәzқarax boyiqә «hanimning baliliri»mu baxқа мәnidә boluxi kerәk, yәni bu јамаәtning guwahliқi арkilik Hudaning yolioға kirgәnlәrni kәrsәtkән bolsa kerәk.

Lekin Yuhannaning xundaқ Hudadin қorқidioğan ihlasmән ayaloға һәт yezixining nemә yamini bardu? U Rәbbimizning bir «әrzimәs» Samariyalik ayalni etiqadқа kәltүrүx үқүн, xu qaoқdiki барliқ kaidә-yosunlarni buzup, uning bilән sәzlәxkәнlikini öz kәzi bilән kәrgән әmәsmu? («Yh.» 4-bab). Dunyadiki јамаәtlәр iqidә әrkәk қerindaxlarning јамаәtkә yetәkқilik kilix мәs'uliyitini taxlap, јамаәtning ixlirini aqa-singil қerindaxlarning қolioға, ularning бир тәрәp kilixioға taxlap қoyidioğan әһwallar yоқmu? Wә xundaқ әһwallarda muxu aqa-singillirimiz әmәliyәttә bәzidә intayin bәlән қilmamdu? Wә xundaқ әһwallarda әtrapida turoğan, yexi qongrak akilarning (Hudaning қoy padisini baққudәk қәlbi bar bolsa wә xundaқla қolidin kәlsә) muxu aqa-singillardin һәwәр elix wә ularni riojbәtlәndүrүx мәs'uliyiti bar әmәsmu? (xuning bilән бир waқitta, ularning јамаәttiki әrkәklәrni һәкәкәй әr kixi boluxқа ornidin қopuxқа қozoyaydioğan rolimu bar, әlwәttә).

Bizningqә muқәddәs yazmilaroға xәрh berixtiki muһim бир prinsip xuki, aldi-kәynidiki sәzlәrdin baxқа бирәr kәqmә yaki tәmsillik мәnә qiqip turmioğan әһwalda, һәрбир текistni сөз yүzidiki әng addiy мәnidә, sәzmusәz қүxiniximiz kerәk. Dәrwәқә, kәp текistlәр kәqmә мәnidә yaki tәmsillik harakterida bolidu, әlwәttә; lekin мәлум текistni «kәqmә мәnidә» yaki «tәmsil süpitidә» қүxiniximiz kerәk, дәп қарaydioğanlar bar bolsa, ular muxu kәzқaraxқа ispat kәltүrүxi kerәktur. Bolmisa, һәрбир текistning sәzlrini addiy, әdәttiki мәnidә қүxiniximiz lazimdur. Bu һәttiki «hanim»ning kәqmә мәnisi bar болған ispati қәni? Әmәliyәttә, әksiқә pүtkүl muқәddәs yazmilar iqidә мәлум бир јамаәtni ihlasmән бир аyal kixigә ohxitidioğan birmu misal taplmaymиз. Yuhannaning «үqingi мәktupi» мәлум бир xәhskә (yәni Gayusқа) yeziloğan yәrdә, nemixқа ikkinqi һәtni мәлум бир xәhskә қәritip yeziloğan, deyixқа болmaydu?

Biz bu һәttiki namsiz «hanim»oға ohxax birnәqqә ihlasmән uluq ayalni tonuxқа nesip bolduқ. Ular bәzidә һәрқандақ јамаәtning alakisidin yirәk turup yaloқuz, тәнһа әһwalda болoғini bilән ularning әtrapidikilәrgә болoğan тәsiri heli күqlүk, һәttә nuroқun kixilәrgә Hudaning padixәhliқioға kirix wasitiқisi wә keyin ularoға «rohiy ana» болoğan. Ular қәdimki zamanda өzi тоoruluқ «Israil үқүн бир animән» degән Dәborah isimlik аyal pәyoғәmbәrgә ohxax болoğan («Ҳәк.» 5:7). Tәjribimiz boyiqә muxundaқ ayallar арkilik Mәsiһkә kәlgәнlәр keyin ularoға nisbәtән тәbiyy һалda «mening balilirim» болup қalidu. Bizgә tonux болoğan ihlasmән tul hotunning өyining ixiki һәрбир өtүp ketiwatқан hux һәwәрqi yaki тәlim бәrgүqi

«Yuhanna «2» »

yax yigitkə oquq turatti. Uning əyidə turoqan hər bir yax mehman təbiy halda «mening balilirimning biri» bolup qaldi (təjiman əzi «on ikkinqi oqlum» idi). Uning əzining ikki oqlı ihlasman adəmlər boləqəqə, xu əhwalədin heq əqrinmioqan. Gərqə «balilirim»ning həmmisi uning mehri-muəbbiti, qəmhərluqi wə dua-tilawətlirining bir obyektı bolsimu, əzining ikki oqlı «bizning muxundəq bir animiz bar» dəp pəhirlinətti. Xu səwəbtin biz heq ikkilənməy, rosul Yuhannaning «sening baliliring» deginidə bu hanımning həm jismani y həm rəhiy balilirinimu kərsitixi kərək, dəymiz. Qunki undəq təkwadar hərmətlik bir hanım heq bəxqıqə bolmaytti.

Rosul Yuhanna jekilimigən bir ix toqruluk

Xuningəy dıqkət kılıximiz kərəkki, Yuhanna bu təkwadar hanımdin bu təlim bərgüqilərnin sahta təlimlirigə əzi rəddiyə kılıxni ətünməydu. Uning ətüngini pəkət ulardın həzi bolux, ular bilən bardi-kəldi kılmaslık wə ularni əz əyidə qəbul kılmaslıktın ibarət idi. Əlwəttə, sahta təlimlərgə rəddiyə bərix kərək wə Huda hizmətkarlırining bəzilirigə muxu wəzipini tapxuridu; həttə bəzilərnin sahta təlim bərgüqilərnı əldəmqiliktın qıqırıp kütquzux hizmitimu bardur. Ləkin bundəq əqir wəzipini Huda barlık məmin bəndilirining həmmisigilə tapxuroqan əməs; qunki sahta təlim bərgüqilər hətərlik wə hiylikə xəhslərdur. Yuhanna Əfəsusqə kelixtin ilgiri, Pawlusning yərdəmqisi boləqan Timotiy xu yərdə xundəq hizməttə boləqanidi («1Tim.» 1:3-4, 4:16, «2Tim.» 2:14-26).